1898. V. évfolyam. Szombat, január 8. 3. szám.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „*Fejérmegyei Napló*“, a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozditására „*Fejérmegyei Napló*“ czim alatt létesitett uj lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. *Leó* pápa *Zichy* Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Előfizethetni a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felelős szerkesztő: Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szer: *szerdán este és szombaton este.* Szerkesztőség: Kigyó-utcza 9. sz. Kiadóhivatal: Szt.-István-tér 1. sz. Hirdetések helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr.

Gazdák parlamentje.

(T. N.) Kevesen vannak, a kik ma azt mernék állitani, hogy a parlamentárizmus beváltotta mindazt, mit tőle vártak. Éppen ellenkezőleg, azoknak száma szaporodik, a kik az ellenkező véleményben vannak. Ezek, az anyagi érdekeket leszámitva, hanyatlást látnak jóformán mindenütt és felelőssé teszik érte a parlamenti kormányformát. A beavatottak tudják, hogy az a helyzet, melyben a közérdek érvényesitése csupán a hivatalnokok kötelességévé lesz, a midőn az okos polgár az, ki megbizik a kormányban s a földi gondviselés organumát látja benne; midőn a nép, a törpe kisebbséget leszámitva, anyagi érdekein s a magánélet örömén tul mivel sem törödik, tulajdonképpen a szolgaság. De tudják azt is, hogy ettől az állapottól éppen nem vagyunk messze, söt a jelek arra mutatnak, hogy ebben az irányban napról-napra tovább haladunk. Ha a történet bizonysága nem üres hang, a nemzeti hanyatlás lejtőjére jutottunk.

Igaz, hogy ez nem csak mi nálunk van igy. De ha politikai tekintetben mi valóban a kontinens angoljai vagyunk, akkor legkevésbbé lett volna szabad ez elzüllésnek nálunk lábra kapni. Hiányzott azonban itt is az erkölcsi erő és politikai iskolázottság, a mely mellett talán sikerült volna a terjedő epidémiával szembe állani. Máshol az általános választójogot, tehát az éretlen tömegek beavatkozását teszik felelőssé a mutatkozó bajokért. Nálunk, a csaknem oligarchikusan korlátolt választójog országában nem csekélyebb az elzüllés és nem kevésbbé vigasztalan a hanyatlás, mint bárhol másutt. Szomoru bizonyiték ugyan a rendszer ellen, ha az alsó rétegeket évtizedek elmultával sem veszik föl az alkotmány sánczaiba, de bizonyos, hogy a bajt még ezzel sem lehetne orvosolni. Meg van ez a suffrage universel hazájában épp ügy, mint minálunk.

Érdekes feladat tehát kutatni, hol székel a baj? Erre vállalkozott az az okos franczia, a kinek nézeteivel akarunk foglalkozni. (Charles Benoist. La crise de l' état moderne. Paris. 1897. Maison Didot.)

Kötelességünk ez annyival inkább, mert a fejlődés szükségszerü követelménye, hogy a választás reformjával előbb-utóbb, a vezető egyének vonakodása mellett is foglalkozzunk. Az elmék előkészitése tehát nem lesz fölösleges munka.

A parlamentárizmus elzüllése, mondja Benoist, eléggé nyilvánvaló. Söt a dolgok odáig fejlődtek, hogy vén parlamenti emberek is ütik immár mellüket azokért a hibákért, a melyeket elkövettek. Ezekre a még mindig diszkrét panaszokra az ország csodálatos némasággal felel. A parlament tesz-vesz kormányokat emel vagy buktat, az ország mindebben részt sem vesz, meg sem mozdul. Valóban nem lehet tudni, vajjon mi nyugtalanitóbb, a parlament konvuulziói-e, vagy pedig a nemzetnek ezen részvétlensége?

Ez Francziaországról van mondva, de lényegében véve teljesen reá illik a mi állapotainkra is, azzal a módositással, hogy a mi parlamentünk kormányokat buktatni nem bir és háborgásaiban is kevés olyan momentum van, a mi tiszteletet parancsolna. Nemzetünk némasága és közömbössége azonban, ha lehet, még nagyobb, mint a francziáé.

A parlament helyzete s a nemzet némasága közös forrásból ered és azt mondja, hogy az élet ereje kiapadóban van s ez állapotok nem tarthatnak soká. Ebben a tekintetben nem igen van nézeteltérés, de arra nézve, miként kell ezen a helyzeten segiteni, igen.

A hiba mélyen fekszik s a rendszerben fészkel. A modern állam válságával állunk szemben. Ennek a betegei vagyunk és e bajba, ha nem lesz ki rajtunk segitsen, belé is halunk. A forradalom lényegében nem tett mást, mint átruházta a királytól elrablott szuverenitást a népre. Igen a népre, de hát hogyan? Az elmélet azt mondja a nép egészére. Ez szépen hangzik, de a gyakorlatban csütörtököt mond. Az egységes nemzet jogai gyakorlásánál megoszlik, széttördelődik, a nemzeti szuverenitás szintén. Ez mindig beáll, ugy a respublica, valamint az alkotmányos monarchia keretében. A szuverenitás egyetlen kifejezése a választójog. Tiz millió választó, a szuverenitás tiz millió atómja és ez a megoszthatatlannak hirdetett jog — souveraineté indivisible — azok által, a kikre ruházva van, csakis megosztva gyakorolható. Az egységes nemzet helyébe az egymástól elválasztott egyének lépnek.

Száz év óta a francziák e tiz milliónyi, egymással össze nem függő homokszemre akarják állitani a modern államnak óriás és folyton

Sir virág.

Irta: **Mikler Gusztáv.**

Nem volt karod ölelése
Szerelmemért a jutalom;
Emléke is csak egy virág,
Az is ott nyilt sirhalmodon.

Nem vallottam hű szerelmet,
Nem esküdtem: nem feledlek;
Csak fejfádra ráborulva
Zokogtam el, hogy szeretlek.

A tejtestvérek.

— A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tárczája. —

Coppée után irta: **Romeky Ferencz.**

Az iroda üvegajtaja mögött ült a szép Bayardné s lassan, gondolkodva irt az óriási rézveretü főkönyvbe. Férje a küszöbön állott s erősen korholta a munkásokat, mert még mindig nem rakodtak le a teherszállitó kocsiról, a mely a vieillei-utczai kövér szatócsnak is egy tuczat hordó halzsirt hozott a északi pályaudvarról.

— Szomoru hirt mondok — szólt Bayardné midőn férje az üvegajtón belépett s tollát egy seréttel telt pohárban tisztogatta. — Meghalt a szegény V ois-né.

— A Leó dajkája? Ó! Ó! szegény jó asszony! Mi lesz most a kis leányával.

— Hisz éppen ez a szomoru a dologban édesem. Ma kaptam Voisné egy rokonától levelet, a melyben irja, hogy ők nagyon szegények s igy a gyermeket semmikép nem fogadhatják magukhoz, kénytelenek lesznek az árvaházba adni. Ilyen a parasztnépség!

A kereskedő egy pillanatra elgondolkodott, ujjait sürü, szőke körszakálába mélyesztette, aztán hirtelen feleségére tekintett.

— Te Mimi, hisz ő tejtestvére a mi Leónknak? Hát ha magunkhoz vennénk, mit szólsz hozzá?

— Erre én is gondoltam felelt nyngodtan a szép kereskedőné.

— Igazán pompás gondolat — kiáltotta a kövér Bayard s a nélkül, hogy ügyet vetne rá, hogy segédei és inasai láthatják, lehajolt és egy csókot nyomott felesége homlokára. — Pompás gondolat! te igazán egy remek asszony vagy, édes Mimim!; a kis Nórát magunhoz vesszük, Leóval együtt fölneveljük, ez csak nem tesz bennünket tönkre, ugy-e? Igaz! a chinarindi üzlet kitünően bevágott. Tehát vasárnap elhozzuk Argentenilből a gyermeket. Jó?! Legalább van czélja a kirándalásnak.

* * *

Igazán derék emberek ezek a Bayardék! Becsületére válnak kereskedői voltuknak. Házasságuk által két egymással versenyző cég egyesült: Bayard az „Ezüst ágyuhoz“ czimü üzlet tulajdonosának fia volt. ezt az üzletet még a szép apja alapitotta 1756-ban a Vieill-i utczában és ő elvette konkurrensének az „Aeskuláp orvosához“ czimü üzlet tulajdonosának leányát, ez az üzlet meg pláne a császárság első idejéből való, a mint ezt a czimeren is mindenki láthatja.

Igazán nagyon derék emberek, legalább senki nem tud róluk semmi rosszat mondani. Azok közül a régi párisi kereskedők közül valók, a kik az ősi jó szokásokat még mindig föntartják, a kik ellátják a plébániát ostyával, vasárnap a vigszinházban a második emeleti páholyban foglalnak helyet s a kiknek üzlettitkai közé nem tartoznak a hamis mértékek.

Ezt a házasságot különben a Blane-Manteaux-i és Saint Merry-i plébánosok hozták össze. Az előbbi éppen Bayard apját látta el a halotti szentségekkel s meglepetve látta, hogy egy akkora üzlet gondjai, a minő az „Ezüst ágyu“ (széltében hosszában hires volt „borsójáról“) egy 20 éves fiatal ember vállaira nehezülnek; viszont a Saint-Merry-i plébánosnak is nagyon a szivén feküdt, hogy Simonin kisasszonyról gondoskodjék, hisz az ő templomában bérmálták atyja, a nébai öreg Simonin, az „Aeskuláp áldozatá“-hoz czimzett üzlet tulajdonosa (nála árulták a legjobb „rákot“) plébániájának a legbuzgóbb hivői közé tartozott.

A tárgyalások sikerültek. A „rák“ és a „borsó“ a két versenyző specziálitás, a házasság rózsalánczaival egyesittettek. Volt nagy lakoma, táncz és most már 10 éve, hogy a szép

Mai lapunk 8 oldal.

00000024

e hezebbé váló épületét. Milyen kimera, mily hiu erőfeszités! Az a baj, mely a modern államot áthatja, a válság, mely belőle ered, e forrásból származik. A prekoncziplált rendszer, mely olyan szépnek és jónak tünt föl elméletben, nem állja ki az élet kritikáját, a szervezetlen választásokon nyugvó „nemzeti szuverenitás“ az általános anarkiára vezet. — A modern állam baja ez az anarkia, mely elterjed mindenfelé s a mely, sajnos, nagyon is természetes fejlődés eredménye.

Csak akkor lehetne másként, ha az emberek többségénél meg volna az igazságnak és kötelességtudásnak velük született érzése, az áldozatrakészség és odaadás.

Arra volna szükség, hogy az emberek külön és többségükben tisztán fölismerjék a közérdeket és ragaszkodjanak is hozzá, a mit nem tesznek meg. Hányan vannak, a kik tisztán látnak nem az általános, nem is a tágabb köröket felölelő, hanem saját egyéni érdekeik tekintetében? Hányan vannak, a kik képesek nem egy országnak, hanem csupán saját maguknak kormányzására?

A merészek, czinikusok és kötkezetleneké a tér. Ezek nem riadnak vissza semmitől, nem vesztik el bátorságukat, ott vannak mindenütt. Bizottságokká szervezkedve vezetik a választásokat és az önzésre, az egyéni érdekekre spekulálva, ezeknek s a pénznek segitségével a helyzet urává lesznek. Igy válik érthetővé az amerikai Hamilton mondása, hogy a demokráciákban a korrupczió szükséges. A megválasztott képviselő tulajdonképp egy olyan bizottság embere, a ki senkit sem képvisel, mindamellett a miniszterekkel szemben az egész kerület nevében beszél. Természetes azonban, hogy az ily módon létesült parlament nem valósitja azt a czélt, a melyért létrejött. A megrontás munkája, melyet a választó és választottak egymással szemben gyakorolnak vidáman folyik tovább.

Az általános választójogot és vele a nemzetet szervezni kell oly módon, hogy a képviselet a nemzet életét képviselje, meg legyenek tehát benne azok a különböző tényezők, melyek az életben szerepelnek. Ekkor való és igaz lesz. Képviselnie kell nem csupán a véleményeket, hanem a jogosult érdekeket is. Miként? az a nagy kérdés. Hajdan a vármegyék, városok és rendek voltak képviselve, a mai rendszer szerint az egyén, különválasztva mindattól, a mi őt környezi, tehát a való élettől. Nem volna-e lehetséges egy vegyes, a mainál tökéletesebb rendszert létesiteni? Igen.

Olyan szervezetet kell teremteni, a melyben az egyén azon csoport kebelében a melyhez tartozik — groupe professionnel — képviselve legyen az alsóházban, a felsőházban pedig képviselve legyenek a törvényben elősorolandó testületek. Ily módon kitölthető lesz az az ür, mely ma az egyén és állam közt tátong. Az individualista demokráczia, ez volt Cánovas del Castillo nézete, nevetséges őrültség, melyet a tudomány és gyakorlat mi hamar el fog itélni. A kollektiv demokráczia az anarkiára vezet, csakis a szervezett demokráczia az, mely megmentheti a társadalmakat.

Ezen az elven alapuló alsóházba a képviselőket a szakok szerint beosztott polgárok választanák.

Tiz millió választót és 500 képviselőt véve föl, 20,000 választana egyet, a fölosztás megyénként történnék; azon csoportok, melyekben a választók száma nem üti meg a fenti számot együttesen választanának. Ennek a tervezetnek elfogadása mélyre menő változásokat idézne elő. Amennyiben az ügyvédek, orvosok és gyógyszerészekkel szemben, kik ma dominálnak, a gazdák jutnának többségre.

A felsőház vagy senatus ellentétben a kamarával, melynek tagjait a polgárok egyénenként választanák, a testületek küldötteiből alakittatnék. Ezek a testületek közé az egyetemek, kereskedelmi és egyéb kamarák, de e mellett a szindikátusok is fölvétetnének. Az uj szervezetből nem volna szabad hiányozni semminek, a mi a nemzeti élet eleme és tényezője. A törvényhozó testület csakis igy emelkedhetnék föl valóban s nemzeti élet képviseletévé. Azon a válságon, melyben a parlamentárizmus ma sinylik, gyökeres reformok nélkül nem lehet segiteni. E válság az anarkiához vezet, s az anarkiával szemben csak a szervezkedés segithet. A szervezkedés elemeit az élet adja meg s a nemzeti képviselet mit sem ér, ha nem tükre a nemzeti életnek.

Körülbelől ezek az okos franczianak nézetei és javaslatai, melyeket a magyar parlamenti élet jelen állásában kötelességünknek tartottuk közölni olvasóinkkal. Csak a fővonásokra szoritkoztunk, azon fölfogásból kiindulva, hogy a részletek addig, mig csak az elvi kérdésről van szó, meglehetősen mellékesek. Nincs kétségünk az iránt, hogy a fenti javaslatok sok bajon segitenének, bár nem vagyunk abban a meggyőződésben, hogy minden jól fog menni, ha az intézményeket megváltoztatjuk. A baj tulajdonképpen bennünk van és abban, hogy a demokratikus társadalmak ideáljai rendszerint nagyon alantjárók, az anyagi érdekek előmozditásában ormolnak, alárendelve ennek minden mást. Mig e tekintetben nem áll be javulás, addig az intézmények reformja keveset segit. Elismerjük azonban, hogy a parlamenti viszonyok ma nem egy országban türhetetlenek és azokon sürgősen segiteni kell.

A választójognak kiterjesztése, sőt általánossá tétele iránt nem rég nálunk is indult meg mozgalom, a mely azonban a mult év elején a fővárosban megtartott nagy demonstrácziónál semmi kézzel fogható eredményt felmutatni nem birt. Kitartóbb agitácziót folytatnak ez irányban a magyarországi szocziálisták a nélkül azonban, hogy kivánalmainak jogosultságáról, azokat, a kiknek kezébe ez idő szerint az ország ügyeinek vezetése le van téve, megtudták volna győzni. Ezek és hasonló törekvéseknek sikerét föltétlenül nagyban gátolja az a tapasztalat, hogy az általános szavazatjog, a mint azt a franczia nemzet példája mu-

---

feketehaju Bayardné, a ki télen-nyáron szerényen dolgozgatott az üveg ajtó mögött, érdekes halaványsága és gyönyörü fekete hajáért ideálja minden kereskedősegédnek, a hány csak a Szt.-Kereszt negyedben lakik.

A boldog házasságra csak egy árny borult, egy komor felhő homályositotta el a különben derült eget. Sokáig kellett várakozni az örökösre, a kis Leó csak 5 év mulva pillantotta meg a napvilágot. El lehet gondolni, micsoda örömmel fogadták. Legalább majd egy szép napon az „Ezüst ágyu“ fölé o ta lehet pingálni ezeket a büszke szavakat: Bayard és Fia. Bayardné, a kinek jelenléte az üzletben okvetlenül szükséges volt, nem is gondolt rá, hogy gyermekét maga táplálja, sőt mivel félt, hogy a kicsike Ó-Páris eme zugában nem sok jó levegőhöz juthat, még arra is rászánta magát, hogy a vidéken szerzett egy dajkát a drága gyermeknek, s beléegedett annyival, hogy férjével vasárnaponkint egy kis kirándulást tettek Argentenil-ba, meglátogatni a fiucskát Vois mamanál, az „Unzen“-nál, a kit mint képzelhető, fölösen elláttak kávéval, czukorral, szappannal s hasonló ajándékokkal.

Tizennyolcz hónap mulva Vois-né a viruló szinben levő fiucskát s most két év óta egy nagy gonddal választott dada vitte a gyermeket a „Szent-Jakab“ városrészbe sétálni, ő csodáltatta a társnőivel a leendő kereskedő kövér piros pozsgás arczocskáit és husos alakját.

Igy aztán, mikor a hálás Bayardék Voisné halálát hirül vették, ki csodálhatja, hogy nem tudtak beletörödni a gondolatba, hogy az a kis leány, a ki az ő fiucskájukkal egy tejből táplálkozott, most a nyilvánosság kegyelemkenyerére szoruljon.

Szegény kis leány! Tizennégy nap óta, mióta édes anyja ott künn a temetőben csendesen pihent, egy nagybácsijánál tartózkodott, a kinek egy szük kávéháza és egy billiardja volt s a ki a kis Norát, ámbár az alig volt még öt éves, már a nehéz sörös kancsók öblögetésére fogta.

Igy találták öt Bayard ur és felesége. Valóban megenni való volt a kicsike nagy kék szemeivel, vastag szőke hajával, a mint a fekete gyászkalap alól rájuk bámult. Leo, a kit dadájával együtt magukkal hoztak, megölelte és megcsókolta tejtestvérét. A nagybácsi, a ki ép aznap reggel adott a kis árvának egy pár nyaklevest, mert a szobát nem tisztán söpörte ki, a párisi vendégek jelenlétében egészen oda volt a fájdalomtól, mintha Nora távozása összetépné a szivét. Mindazáltal a pompás reggeli hamar visszahozta előbbi jókedvét.

Gyönyörü juniusi nap volt. — Ha már falun vagyunk — mondá Bayard — legalább használjuk ki az alkalmat és élvezzünk egy kis falusi levegőt. Ugy-e Mimi?

Mialatt a szép Bayardné ruháját gombostükkel feltüzdelve, a gyermekekkel és a dajkával a mezőre ment, hogy ott réti virágokat szedjen, a füszerkereskedő, a kibe nagyon kevés büszkeség szorult, megkinálta a kávést ürmössel és leült a billiárd mellé, a mely csak ugy feketéllett az elhullott legyektől.

Az ebédet a lugasban töltötték el, a déli nap nagyon tulságos barátsággal lövellte rájok jótékony sugairait, de ők igyekeztek a helyet számunkra lehetőleg kényelmessé tenni s ellehet mondani, hogy kényelmesen töltötték az időt. Bayardné kalapját szalagjával a keritésre akasztotta, férje egy nagykarimáju szalmakalappal a fején, a melyet a korcsmárostól kért kölcsön, a lehető legvidámabb hangulatban darabolta szét a magukkal hozott kacsát. A kis Leo és Nóra, a kik hamarosan belső barátságot kötöttek, egy tál tejfölös turónak állottak neki s bizony nem hagytak belőle egy falatra valót sem. Aztán a füben kergetőztek, később csónakáztak s szinte megrészegülve az illatos falusi levegőtől oly jó kedvvel mulattak, a hogyan csak egy városi mulathat, mikor a poros, rossz levegőjü városból kiszabadul a falura. Azt se szabad elhallgatnunk, hogy mikor napnyugtával a csónakkal visszafelé indultak, a komoly Bayardné, a kinek pillantásától az inasok remegtek az üzletben énekelt, férje meg ingujjra vetközve az evező csobogásával adta a taktust felesége énekéhez. A vacsorát szintén a lugasban költötték el, de ez már nem izlett ugy, mint az első.

Az éjjeli lepkék, a melyek neki-neki vágódtak a gyertylángjainak, összeijesztették a gyermekeket, Bayardné pedig annyira el volt már fáradva, hogy még azt az egyszerü talányt sem tudta megfejteni, a mely a gyümölcsös tányérra volt festve.

De mindez nem tett semmit.

A napot mégis pompásan töltötték, mikor pedig este az első osztályu kocsiban hazafelé utaztak, Bayardné fejét boldogan férje vállára hajtva — az nem tiltakozott ellene — szemeivel Leót és Nórát nézve, a kik a bobiskoló dajka térdein aludtak, igy szólt:

— Látod Nándor, igazán jól cselekedtünk mikor ezt a szegény gyermekeket magunkhoz vettük, játszótársak lesznek s ugy szeretik majd egymást, mint a testvérek.

* * *

00000025

tatja, éppen nem birja orvosolni a bajokat, sőt ujakat szül.

Benoist müve épp azért nagyon becses, mert reá mutat arra, hogy ez másként nem is lehet és legalább a kontinentális nemzeteknél külön szervezetet kell teremteni, hogy a jogosult érdekek ervényesülését biztositsuk s a nemzeti képviseletet oda emeljük, a hol annak állani kellene. A Benoist által ajánlott vagy hasonló elveken nyugvó reform nagy változást idézhetne elő és első sorban megjavithatná a mezőgazdasággal foglalkozó osztályok képviseletét is, a mire oly nagy mértékben van már szükségünk.

Igaz ugyan, hogy a mi törvényhozásunk tagjainak nagy része ma is olyan egyénekből áll, a kik többé-kevésbé közvetlenül érdekelve vannak a mezőgazdaság emelkedésénél vagy hanyatlásánál. Mindamellett kétségtelen, hogy ugy a törvényhozásban, valamint a közéletben merkantil-érdek uralkodik és érvényesül lépésről-lépésre. Érdemes kutatni miért?

A mi törvényhozással foglalkozó gazdáink mindenekelőtt azt állitják, hogy ők a nemzetnek s általános nemzeti, nem pedig osztályérdekeknek képviselői. Ily módon engedik háttérbe szoritani a mezőgazdaság kivánalmait, feledvén azt, hogy azoknál a kivánságoknál, melyeknek megvalósitásától a nemzet 70—80 %-ának léte és jövője függ, mi sem állhat közelebb a nemzeti érdekhez. A bajt minálunk még inkább fokozza az, hogy a törvényes biztositékok hiányát nem pótolja éber és a nemzeti czélok iránt érzékkel biró közvélemény, mely a törvényhozást ellenőrizve, annak helyes ösvényre térését biztositani tudná. A napisajtó ma nagyrészben a pénz urainak, a plutokráciának s a politikai hatalom vele szövetkezett birtokosainak kezében van, igazi föladatát teljesiteni tehát immár képtelen.

Azok a nézetek, melyek a törvényhozók fejét betöltik és tetteiket kormányozzák, ritka eseteket kivéve, alig különböznek azoktól, melyeket a napisajtó, tudásuknak az egyetlen forrása, perczről-perczre oly szivósággal zug fülükbe, hogy mások meghallgatását reájuk nézve szinte lehetetlenné teszi. Nem lévén senki által felelősségre vonhatók, teszik azt a mi nekik leginkább kényelmes, sokszor a mi leghasznosabb, nem pedig a mi a nemzetnek legigazibb érdeke. Igy áll elő aztán az az igen veszedelmes állapot, hogy a nemzet legerősebb rétegeinek, a mezőgazdaságnak és kisiparnak érdekei képviselve nincsenek. Ellenben a börzével szemben olyan erős a szolgai érzés, hogy például a rég igért és megérdemelt börzeadót a kormány megszavaztatni és életbeléptetni nem meri.

Teljesen megváltoznék a kép, ha a törvényhozók, mint a mezőgazdaságnak, a kis iparnak stb. képviselői ülnének a Sándor-utczai palotában. Ez esetben nem kerülhetnék el azt, a mit ma oly könnyü kézzel háritanak el magukról, hogy tudniillik tanulmányozzák kiküldöik bajait és az azok orvoslására vezető utakat. Más tartalmat nyernének törvényeink, a melyeknek főrésze ma az állam pénzügyi szükségeinek fedezésére, a plutokrácia érdekeinek előmozditására irányul. Ehhez csatlakoznak — a mi szintén jellemző — a büntetőjogi reformok és az állam közegeinek meg nem szünő szaporitása.

Ellenben hiába követeljük évek óta a szövetkezeti törvényt, a kisiparosok érdekeinek fölkarolását, az ipartörvénynek annyira szükséges reformját. Ha igazán nemzeti érdekekről van szó, a Sándor-utczában rendszerint csöndes minden.

— **A felelősség.** A képviselőház tegnapi ülésén a gazdasági provizoriumról szóló második törvényjavaslat részletes tárgyalását is befejezte és a többség a kormányt a felelősség alól felmentette. Nagy hatásu volt azonban *Apponyi* Albert gróf beszéde, a ki tegnapi felszólalásában konstatálta a kormány sulyos mulasztásait, konstatálta azt, hogyha van is kényszerhelyzet, mely szükségessé tette a törvényen kivüli állapotban a kormány intézkedéseit: ezt a kényszerhelyzetet a kormány teremtette meg, s ezért, s mindazért, a mi ebből következett, vagy következhetik, a kormányt éri a politikai felelősség. — Tegnap felszólalt különben *Major* Ferencz dr. is, a ki hatásos beszédben mutatott rá a kormány hibáira s a bizalmi nyilatkozatot éppen ugy mint Apponyi ő is megtagadta a kormánytól. — Egyik fővárosi lap különben jól értesült körökből azt ujságolja, hogy Bánffy kormányának napjai meg vannak számlálva.

A nőegylet közgyülése.

A városi takarékpénztár helyisége, a hol máskor pénzügyekkel foglalkozó komor ábrázatu urak szoktak forgolódni, tegnap délután szokatlan vendégekkel telt meg. Elegáns hölgyek, a hidegtől kipirult arczu szép asszonyok gyültek össze, kaczagó vidámság között beszélgetve. A ruhájukból szerte áradó illatszer betöltötte a takarékpénztár összes helyiségeit s a számokkal dolgozó urak ma egész nap számolási hibákkal küzdöttek, mert az az izgató parfüm illat sehogy sem illik a pénzügyekkel dolgozó reális foglalkozáshoz. Az illusió elragadta a fiatalságot s a rovatos nagy könyvek lapjai fölött mosolygó női arczok jelentek meg képzeletükben s addig csintalankodtak velök, mig el nem hitték, hogy kétszer kettő hat.

Egy vidéki ur, a kinek tegnap valami dolga akadt a takárékpénztárnál, egészen kétségbeesett. Azt hitte, hogy a nőemanczipáczió akarja kezei közé venni a takarékpénztár ügykezelését

Csak nehezen lehetett megértetni vele, hogy azok a mosolygó arczu szép asszonyok a legnemesebb női munkakörben kifejtett munkásságukról jöttek össze beszámolni. Mert azok az elegáns hölgyek egytől-egyig a jótékony nőegylet tagjai, a kik tegnap délután tartották évzáró közgyülésüket.

A közgyülésen *Szögyény Marich* Julia a

Igy is történt, igy nőttek fel.

Bayardék igazán ritka jó nép valának. Nem tettek különbséget a szegény árva és a gyermek között, — a kinek majd egykor a „Bayard és Fia“ cégben a rehbarbazából monopoliumot kellend csinálnia — és ugy szerették Nórát, mintha édes gyermekük lett volna.

De szeretetreméltó is volt, ép oly okos, mint csinos, ép oly kedves lelkében, mint gyengéd testében.

A dajka most már szép napos időben két gyermeket vezetett sétálni a „Szt. Jakab“ városrészben s este a vacsoránál a tejtestvérek számára két magas gyermekszéket állitottak egymás mellé az asztalhoz.

Emellett Bayard és felesége csakhamar észrevették, hogy Nóra jelenléte Leóra a legjobb hatással van. Élénkebb, erősebb, tanulékonyabb volt, mint Leó, — kis beteges „üvegházi növény“ amint őt atyja nevezni szokta, ragadt rája valami annak engédségből érzékenységéből és élénkségéb[illegible]

— Egészen fölvillanyozta őt — szokta volt mondani Bayardné — mióta együtt voltak Leó szemmel láthatólag vidámabb lett.

Mikor olvasni tanultak, Leó, a ki nehéz felfogásu volt, még mindig a képes abc-nél tartott (az E betü mellé itt egy elefánt, az O mellé meg oroszlán volt rajzolva), szinte kétségbeejtette anyját.

Nóra ép az ellenkező volt, hamar megtanulta a betüket ismerni, azután segitett gyenge tehetségüt testvérkéjének, a ki igy aztán szintén gyorsan haladt előre. Igy volt ez később is, mikor már mindketten a Merli kisasszony „Szegény utczai“ iskolájába jártak.

A szerint a levél szerint, a melyben Merli kisasszony az ő nagyszerü iskoláját a városrész kereskedőinek figyelmébe ajánlotta, az iskola mellett egy kert terült — egy szük, homokkal behintett udvar, ha négy seprünyelet letüznek benne — itt történt mindjárt első napon, a szünidő alatt, hogy Leó keservesen sirni kezdett, mert azt látta, hogy a tanitónő, a ki valamely véletlen folytán kénytelen volt a kötést abbahagyni és kötőtüjét a hajába tüzte.

Hiába igyekezett egy nagyobb leány a ki a körben velük együtt játszott, megmagyarázni ezt a különös nagy csodát, a félénk Leó képtelen lett volna a tanulásra, nem tudta volna Merlin kisasszony mutató pálczáját szemeivel kerülni, a mikor az a térképen Európát bemutatta, vagy mikor a mértékeket és sulyokat bemutatta, hacsak nincs ott Nóra, a ki fölbátoritotta és megnyugtatta.

Nóra rövid idő alatt első lett az osztályban s egyszersmind tanácsadója lett a lassu és lusta Leónak.

4 órakor, mikor a dada a két gyermeket az üzletbe vezette, látta Bayarné mint ülnek össze a gyermekek az üvegfal mögé, hogyan magyarázza Neró Leónak a feladványt, hogyan ismételteti vele a leczkét, ha az azt nem jól tudta.

— A jó Isten megjutalmazott bennünket, mondta ilyenkor Bayardné férjének, mikor este lefeküdni készültek. — Ez a kis Nóra valóságos kincs, okos és szorgalmas ha láttad volna, hogyan vesződött ma is Leóval; ha ez nem volna, azt hiszem a mi Leónk soha sem tanulna meg sokszorozni.

— Igazad van Mimim, — mondá Bayard — látom ezt én is. Az üzlet jól megy, adunk neki szép hozományt, férjhez adjuk, ugy-e Mimi, persze ha itt lesz az ideje.

* * *

Az idő pedig eljött — mert hát az idő mindig gyorsan repül — és az üzletben Bayardné mellett a kinek fekete hajában már ezüstszálak csillogtak, egy szép, karcsu, szőke leány ül.

Most Nóra ir a nagy rézveretü főkönyvbe, mig nevelőanyja a himző asztal mellett dolgozik.

Hét óra. Az urak már itthon lehetnének. Már itt volna a boltzárás ideje is, a be-be csapódó novemberi szél ugy lobogtatja a gáz lángját.

Végre itt vannak. Bayard, ki ezalatt alapos kövérségre tett szert és Leó, a ki egy hónap előtt tette le szerencsésen a gyógyszerészi vizsgát, igazán csinos fiatal emberré vált.

— Jó reggelt Mimi, jó napot Nóra. Tálaljatok hamar — mondá a füszerkereskedő — csak gyorsan, ujságot mondok.

Fölmennek az ebédlőbe. S mialatt Bayardné az asztalfőn ülve a levest szétmeri, Bayard ur jelentős pillantást vett rá, az asztalkendőt mélyen beledugja a mellényébe s igy szól: — Na Mimi, elintéztük ám!

— Beleegyeztek Forget-ék?

— Persze, hogyne! Leó 6 hónap mulva elveszi Hortensiát s menyünk nálunk fog lakni. Igaz Nóra, te még semmit sem hallottál mindenről, persze, hiszen fiatal leányok előtt nem szokott az ember olyasmiről beszélni. De hát nézd, Leó már egy év óta szereti Hortensiát s folyton kinoz bennünket, hogy kérjük meg számára. Az igaz, hogy nem nehéz dolog, mert egy szót kell szólni, hiszen Leó jó partie; csak az volt az egyedüli akadály, hogy mi a fiunkat

00000026

jótékony nőegyesület védnöknője elnökölt. Ott voltak: *Aujedszky* Adolfné, *Dieballa* Györgyné, *Dietrich* Szilárdné, *Deutsch* Ignáczné, *Eisenbarth* Ferenczné, *Eisenbarth* Károlyné, *Felmayer* K.-né, *Gebhardt* Bódogné, *Hahn* Jakabné, *Molnár* B.-né, *Nagy* Ignáczné, *Plossek* Ferenczné, *Reé* Istvánné, *Bévy* Ferenczné, *Rosberger* Károlyné, *Schlammadinger* Alajosné, *Schnetzer* Nándorné. *Szabady* Józsefné, *Tóth* Béláné, *Vörös* Szilárdné, és *Zákics* Miklósné. De ott volt *Gebhardt* Bódog is, a legirigylendőbb ember, aki oly szerencsés, hogy ő lehet a szép asszonyok titkára.

A mult év áldásdús működését, a jótékonyság tündérkezekkel szőt szép művét Gebhardt Bódog ismertette az elnöki jelentésben. Ebből a jelentésből látjuk csak igazán, hogy milyen megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz a városnak az a csendben működő egyesület, a mely ott van mindenütt, a hol a szegénység fájdalmát enyhiteni kell. Minden hangzatos frázisnál szebben beszélnek a himutatás számadatai.

A mult évben 152 szegényt részesitett rendes segélyben a jótékony nőegyesület s 2257 frtot osztott ki közöttük. De rögtöni segélyekben is kiosztott 1564 frtot. Ezen kivül a téli idő beálltával 57 iskolás gyermeket látott el meleg ruházattal, karácsony előtt pedig 120 szegény kapott az egyesülettől lisztet és fát, hogy a szent ünnepnapokon ne fázzanak s ne éhezzenek.

Ime a rideg számadatok, a melyek beszámolnak hány szegény részesült jótékony nemtőik gyámolitásában, a mely számot ad arról, mily nagy összeget költöttek el jótékony adományokban. Kitudná azonban elmondani, hogy ez adományok hány könnyüt száritottak fel, kitudná felsorolni, hány embert mentettek meg a kétségbeeséstől, hányat a szenvedéstől. Ezeket csak a mindenható Isten tudja, a ki bizonyosan áldását árasztja tovább is az egylet működésére.

Az elnöki jelentés után az egyesület bevételeiről és kiadásairól szerkesztett pénztári kimutatást olvasták fel, a melyre vonatkozólag *Reé* Istvánnénak az egyesület pénztárnokának a felmentvényt megadták.

Ezután *Sögyény-Marich* Julia védnök intézte következő szép beszédet a közgyüléshez:

Mélyen tisztelt közgyülés!

Ha azon gyakorlati szempontból akarnék kiindulni, hogy „a számok beszélnek“ az imént felolvasott elnöki jelentés s a pénztár forgalmának kimutatása pontos és kimeritő adatának ismertetése után egyletünk mult esztendei történetének vázlatához többé mit sem kellene megjegyeznem. Azonban a számok meggyőző szózata után, legyen szabad a szivnek is, mely egyleti működésünk nem utolsó tényezője, sugalmát követve s lelkem mélyéből köszönetemet kifejezni mindazoknak, kik az elért és felmutatott dicséretes eredmény részesei. Hálás elismerésemet nyilvánitom tehát egyletünk érdemdus elnöke és alelnöke Gebhard Ignáczné és Felmayer Istvánné urhölgyeknek, Rée Istvánné pénztárnok önagyságának, ki rendkivüli fáradtsággal járó nemes feladatának páratlan önfeláldozás és kitartással megfelelt, továbbá a dicséretes buzgalmu választmányi tagok s negyedes hölgyek és végre Gebhard Bódog urnak, ki két évtizeden át a legpontosabb lelkiismeretességgel intézi egyletünk évről-évre terhesebb titkári teendőit. Köszönet és elismerés mindnyájuknak! Öröm és megelégedés töltheti el keblüket, mert bár szerény a kör, melyben mozoghattak, csekélyek a rendelkezésükre álló eszközök, mégis gyengéden gondoskodó kezök sok keserü könnyet törölt s a boldogság mosolyát varázsolták oly ajkakra, melyekből azelőtt csakis fájdalmas nélkülözések panasza tört.

Jól tudom mélyen tisztelt közgyülés, hogy az egyleti működés alatt végig haladott szük ösvény a legjobb akarat, a legőszintébb igyekezettel, nem csupán rózsákat terem; vigasztalja az önfeláldozással buzgólkodókat azon érzet, hogy a tövisek közt ép azok számára, kiket megviselt az élet sok nehéz gondja, a nyomor enyhülésének jótevő virága nyilik.

Még egy utolsó tekintetet visszavetve egyletünk lefolyt esztendei történetére, mély meghatottsággal pillantom meg frissen felhantolt sirját egyik legnemesebb jótevőnk Felmayer Károlynak, ki csakhamar egy jobb hazába követve áldott emlékü fivérét, ugy mint ez utóbbi, végrendeletében is megemlékezett egyletünkről 1000 frtos hagyományával. Élni fog emléke mindnyájuknk szivében s élni szegényeinknek az Égek urához emelt hő imájában.

Ezuttal s e helyen is legmelegebb hálával adózom városunk és megyénk közönségének, melynek kifogyhatlan jótékonysága, kimerithetlen nagylelküsége lehetővé teszi százaknak megsegélyezését s a midőn végre őszinte köszönetemet fejezném ki Nagysádtoknak azon feletto szives támogatásáért, melyben együttes működésünkben szerény törekvéseimet mindenkor támogatni, a kegyes jóindulatért, melylyel engem az élet minden viszontagsága közt szerencséltetni méltóztattak, — magamat szives további barátságukba, egyletünket pedig a nemesen érző szivek pártfogásába ajánlom, — főkép és mindenek előtt azonban esdem működésünkre ez uj-esztendő immár bekövetkezett hajnalán a mennyei Gondviselés legbövebb áldását.

A védnöknő beszédét szives ovációval fogadta a közgyülés, a mely ezzel a lelkesitő mozzanattal véget ért.

Előfizetési felhivás.

Lapunk január hó elsejével ötödik évfolyamába lépett. Kérjük előfizetőinket, hogy az előfizetés megujitása iránt minél előbb intézkedni szíveskedjenek, miután kiadóhivatalunk beszünteti ***január hó 15-ikétől*** *mindazoknak lapját, kik az előfizetési dijat be nem küldik.*

Egyuttal jelezzük, hogy január hó elsejétől a kiadóhivatal Szent-István-tér 1. szám alatt van s a lap minden anyagi dolgára vonatkozó kérdésekben oda kell fordulni, mivel a szerkesztőség sokkal jobban igénybe van véve sem hogy a kiadóhivatali dolgokban bármiképpen belefolyhasson.

A „Fejérmegyei Napló“ előfizetési ára marad a régi:

Egész évre . . . . 5 frt.
Fél évre . . . . 2 frt 50 kr.
Negyed évre . . . 1 frt 25 kr.

A kiadóhivatal.

---

nálunk akarjuk tartani. De most már rendben van minden s tejtestvéred azt vette el a kit szeret? Nem igaz, örülsz neki?

— Nagyon! — felelt Nóra.

Ó a süketek, a vakok!

Nem hallották Nóra hangját, mikor az felelt, azt a tompa fájdalmas hangot, megtört szivének viszhangját.

Nem látták, hogy mint halványodott el, mint rettent össze, mily közel volt az ájuláshoz.

Nem látták, Nem volt fogalmuk se róla. És már milyen régóta nem látják, nem vesznek észre semmit. Szereti mindenki, öröme, büszkesége az egész háznak, no de hiszen ők gondoskodnak is róla, a jó lelkek az első könyvvezetőnek szánták, özvegy ember, össze is kuporgatott már valamit s a kinek „mindene meg van, a mi egy asszonyt boldoggá tehet.“

Leo is szereti Nórát, szive mélyéből, de ugy, mint egy gyengéd jó testvért szeretni szokturk. Azt azonban nem is sejti ez a nagy elkényeztetett gyerek, hogy Nóra öt őrülésig szereti s hogy most a kinpadra vonták.

Nem, még ma este se, a mikor akaratlanul szétmarczangolták a szivét, még ma este se sejtették a valót, nyugodtan mennek aludni, szép álmokban ringatják magukat s ugyanakkor Nóra bezárkózik szobájába, a melyet csak egy vékony fal választ el nevelő szülői szobájától, a fájdalomtól összetörve veti magát ágyára, arczát vánkosába temeti, hogy fuldokló zokogását ne hallja senki . . . senki . . .

* * *

Vége a lakodalomnak, az üres termekben a már alig-alig pislákoló gyertyákról csepeg a viasz a fényes padozatra.

Bayardéknak betelt a kivánságuk, a lakodalmat náluk tartották; föl is diszitették Vieill-i utczai lakásukat virágokkal ugy — nyár derekán volt — a mennyi csak elfért benne és boldogságtól sugárzó arczczal vezették be menyüket.

És most, mikor már mindennek vége van, az uj pár visszavonul.

Bayardné még mindig ott találta Nórát a kis szalonban, a mint a cselédeknek segitette a lámpákat eloltogatni.

Átölelte gyengéden a fiatal leányt és igy szólt hozzája:

— Menj aludni, édes gyermekem, hiszen fáradt vagy.

Aztán nevetve tette hozzá:

— No, de most te következel nemsokára.

Végre egyedül van Nóra, egyedül a homályos szobában, a melyben csak az éjjeli lámpa terjeszti halvány világát.

— Óh Istenem! milyen erős ez a virágillat, szinte fáj bele az embor feje.

Rettenetes nap volt ez! Mily kinokat állott ki, attól a pillanattól kezdve, a mikor a gombostűket a fogai közé szoritva, akárcsak egy szobaleány — Hortensiának, az ő vetélytársnőjének lábaihoz térdelt, hogy a fehér uszályt megigazitsa, egészen addig, a mikor Leo, nejét átkarolva, őtet Nórát is átkarolta s mindketten homlokon csókolták.

Jaj! ez a virágillat! elviselhetlen! egészen elbóditotta már.

Fejét lehajtja, kezeit homlokára szorija, a feje irtózatosan fáj, leül egy székre, de szemeit nem csukja be, arra az ajtóra néz, a mely mögött az ifju pár van — majd meg szakad a szive a fájdalomtól.

Most már egészen összezavarodik; hogy kinozza ez a virágillat, egyszerre ezer és ezer emlék tódul a lelke elé:

Látja magát, mint kis leányt az argentenili kávéházban, látja, mikor mégérkeznek a párisiak szép ruhájokban, olyan szeretettel üdvözlik, mint csodálja meg az a kis fiu, a kinek a kalapjához fehér toll van tüzve.

Most egész képek vonulnak el lelke előtt: Merlin kisasszony, a hajába tüzött kötőtűjével, a mutatópálczájával, a mint a sulyokat és mértékeket mutogatja; a füszerkereskedés, a mely vasárnap csukott levén, egészen szét volt s ők ketten Leóval a hordók és zsákok között bujósdit játszottak.

Jaj! mi lesz vele! Alig tud már gondolkodni . . . Most a walzer ütemeit hallja, ők ketten Leóval tánczolnak.

Megfullad . . . jaj . . . Ezek a virágok! Ki kell mennie. Legalább az ablakot nyitja ki!

De nem tud felkelni, nincs ereje hozzá. Igy haljon meg? . . .

Mintha vasujjak szorongatnák a két halántékát . . .

Jaj! ezek a rózsák! Ezek a narancsvirágok! Különösen ezek a narancsvirágok! . . .

Egy utolsó kisérletet tesz; föláll egyenesen, mint a gyertyaszál, oly halovány az arcza, olyan halovány, szintelen mint fehér ruhája.

Egyszerre összeesik, először a térdére, azután a feje és vállai is a padlóra hanyatlanak, igy fekszik szegény Nóra elterülve az uj pár szobájának ajtaja előtt, megölte a szerelme és a virágok.

00000027

HIREK.

— **Személyi hir.** Csalai *Kégl* György nagybirtokos családjával Montecarlóba utazott, hogy a téli időt a Rivieriának ezen gyönyörü szép helyén töltsék el.

— **Jótékony főpap.** Nincs a nemes adakozók között egy sem kinek nevével olyan gyakran találkozhatnánk mint *Prifach* József pápai praelátus nagyprépost nevével, a ki állandó jótevője Székesfejérvárnak. Ujabban ismét egy szép virágot tüzött jótéteményeinek hervadhatatlan koszorujába, mint értesülünk a Sz. Józsefről elnevezett felsővárosi óvoda részére 500 frtot adományozott, a melyért az óvoda igazgatósága ezuton is hálás köszönetét fejezi ki.

— **Tizezer forintos alapitvány.** Az idők lassanként háttérbe szoritják a közérdeket s az emberek legjobban szeretnek immár önzően a saját magánérdekeiknek élni. Mindég kevesebben vannak, akik életük munkásságát nemesebb ideák által vezéreltetik, mind kevesebb azok száma, a kik áldozatokat hoznak a közérdeknek és nem kérdik kufárlelküen, mi érte a jutalom. Ennek a kihaló ősfipusnak egyik tiszteletreméltó képviselője az öreg *Töltényi* Antal. Fekete fürtü fiatal ember korában lelke éppen ugy rajongott a nemes eszmékért, mint a hogyan rajongott érettök a deresedő haju férfi. Ezzel a régi kedvessel nem szakitott az őszfürtü öreg ember sem. Mindenki Töltényi bácsinak nevezi, a haja fehérbe borult s lelkében mégis az ifjukor nemes ábrándjai élnek, a melyeket sem az egymásra boruló hosszu évek, sem azoknak szomoru csalódásai nem ölhettek ki a szivéből. És most midőn 77-ik születés napja elközelget, szerényen bekopogtatott a polgármesteri irodába s tizezer forintot adott át mint alapitványt. hogy a városi árvaházban keresztény árva gyermekeket neveljenek. — Nem kell ehhez a jótékonysághoz kommentár. A nemesen érző szív dobbanását megérzi mindenki e nagylelkü alapitványban. Az pedig, a kinek jó szive ilyen magasztos tanácsot sugott, az lelkiismeretes és nemes érzésében már ugyis megtalálta jutalmát. A város polgársága eddig is kiváló tisztelettel vette körül Töltényi Antal személyét ezután pedig azok között fogja emlegetni, a kik nemes áldozatkészségükkel halhatatlanná tették nevöket a város történetében.

— **Közgyülés.** A Szent-Lászlóról nevezett tóvárosi fiók katholikus kör e hó 5-én tartotta rendes évi közgyülését *Krencz* Ignácz kanonok, egyházi elnök vezetése mellett. Az elnök a szeretetről mondott gyönyörü beszédével nyitotta meg a közgyülést, a melynek végeztével *Chay* Antal alelnök olvasta fel évi jelentését, általában fejtegetvén a kath. körök hármas, nemes feladatát kimutatta, hogy a tóvárosi fiók kath. kör tudatában magasztos hivatásának, mindenkor iparkodott megfelelni alapszabályaiban kitüzött czélok megvalósitásának. *Nagy* József titkár adta elő a kör egy éves történetét és az egy év alatt a kör beléletében előfordult nevezetesebb eseményeket, a mely szerint az év folyamán a kör választmánya 7 ülést tartott; tartatott 16 felolvasás vallásos, hazafias és szocziális kérdésekről. Megpendittetett egy takarék-magtár felállitása is, a melynek tervezete és szabályzata a kör választmánya által el is fogadtatott, de kivitele közbejött akadály miatt későbbre elhalasztatott. A kör tisztikara egy földmüves ifjusági egyesület fölállitására is tett lépéseket, a melynek kivitele csak azért késik, mivel eddig még az egyesület részére alkalmas helyiséget nem talált. A kör a mult év folyamán megalapitotta a kath. népkönyvtárt, melyet *Gyurkovits* Alajos könyvtárnok ismertetett, a mely szerint eddig a könyvtárban van 114 kötet könyv, a melyek közül 60 darab van kint a tagok között. Cs. *Horváth* János pénztárnok jelentése szerint a körnek készpénzben 145 frtja van. A tagok száma 135. Az idei szaporodás 5. Ezután a tisztujitás ejtetett meg. Általános és nagy lelkesedés között kéretett fel *Krencz* Ignácz kanonok továbbra is az egyházi elnöki állás elfogadására, ki engedve a közbizalomnak és az iránta nyilvánuló szeretetnek, szivesen elvállalta továbbra is az elnöki tisztet. A többi tisztviselők is egyhangulag választattak meg és pedig világi elnök: *Fülei Pap* Ádám, egyházi alelnök: *Chay* Antal, világi alelnök: *Sólyom* Lajos, jegyző: *Bogárdi* Antal, titkár: *Nagy* József, pénztárnok: Cs. *Horváth* János, könyvtárnok: *Gyurkovits* Alajos, gondnok: P. *Horváth* György. Választmányi tagok lettek: *Bernáth* Ignácz, *Mészáros* István, *Pap* Mihály, *Glász* Károly, *Virág* György, *Gánts* Ferencz, *Kéri* Mihály, ifj. *Mészáros* József, *Pap* Ignácz, *Varga* Mihály. Póttagok: *Matusek* István, Cs. *Nagy* János. A belvárosi kath. kör megkeresésére a következők ajánltattak, illetve kéretteк föl a közgyülés által az örökös tiszteletbeli tagság elfogadására: Dr. *Steiner* Fülöp m. püspök, *Prifach* József pápai praelátus, nagyprépost, *Krencz* Ignácz kanonok, *Gremsperger* István apát-plebános, *Szentiványi* Károly, *Miller* József, *Láticz* György, *Glász* Károly, *Chay* Antal és *Nagy* József. A közgyülés az elnök és a tisztviselők éltetésével ért véget.

— **Jótékonyság.** Nagyságos *Máder* Ferenczné urnő a jótékony nőegylet pénztára javára 5 forintot volt kegyes adni. Fogadja érte ez uton is a jótékony nőegylet nevében legnagyobb köszönetemet. *Reé* Istvánné, pénztárnok.

— **A kath. legényegylet** f. hó 6-án este 8 órakor felolvasást tartott, mely méltóképpen sorakozott az eddig tartottakhoz. Először *Látics* György, egyleti alelnök lépett a felolvasó asztalhoz és az életből való példákkal igazolta, mint rontják meg a keresztény szellemet a tömegbe kidobott jelszavakkal, álmondásokkal. Ezután *Makranczky* Anna k. a. az egylet iránti szivességből monológot adott elő és több ének számot mutatott be. Ugy a monológ, mint az énekekben kiváló szellemességet, rutint gyakorlottságot árult el, ugy hogy a nagyszámu közönség zajos tapsokkal jutalmazta fáradozását. Végül *Nehr* János, fórendező több büvészeti mutatványt produkált, mely ez alkalommal is fényesen sikerült. Ezzel a felolvasás estélye az alelnök köszönetnyilvánitása mellett véget ért.

— **Temetkezési egyesület.** Mint levelezőnk irja *Duna-Ádony* községben tervezett róm. kath. temetkezési egyesület már a megalakulás előtt áll. Az egyesület alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Tanulmány ut.** A kereskedelmi akadémia igazgatósága már összeállitotta az idei tanulmány ut programmját, a mely márczius 31-én kezdődik s április 14-én ér véget. Utbaejtik ez alkalommal Bécset, Drezdát, Berlint, Hamburgot, Hannovert, Kölnt, Rüdesheimt, Wiesbadent, majnai Tranfartot, Münchent és Insbruckot. A mint az utvonalból látható a kereskedelmi akadémia ez évben még szebb s még tanulságosabb utazást tesz mint az elmult évben, midőn Olaszországban voltak. A 3500 kilométernyi óriási ut költségei beleértve az utazás alatti teljes ellátást egy-egy tanulónak 70—80 frtnyi költségébe fog kerülni, a mi valóban bámulatos olcsó. A bejelentéseket január hó 15-éig kell megtenni az igazgatóságnál.

— **A bor hatása.** Akik néhány évvel ezelőtt ellátogattak a budapesti nemzeti muzeum képtárába, bizonyosan emlékeznek Zichy Mihály nagy festményére, melynek czime „A bor.“ E nagybecsü müvön a mester elérhetetlen virtuozitással örökitette meg a bor különféle hatását az embereken. A vitézeket harczra lelkesiti, a gonosz embert gyilkolásra ösztökéli. Ezeket vidám dalra inditja, azokat pedig gyujtogatni üzi. Ez tánczol, amaz sir. És még számos változata a legkülönfélébb nevetséges és borzasztó lelki álladotoknak. A mü tökéletes, megnyerte a kritika osztatlan tetszését, de azért ugy látszik nem mutatja be az összes lehetséges örültségeket. — *Ercsiben* két mübarát a napokban járult hozzá megfelelő adalékkal. *Nagy* József 25 éves *lengyeltóti* születésu napszámos régóta szerette *Konya* Julis szintén 25 éves *ercsii* születésü cseléd leányt. Valami az összekelésüket akadályozó körülmény merülhetett fel közöttük az utóbbi időben, mert mindketten nagyon komoly kedélyhangulatban voltak. Karácsony előtt deczember 22-én este együtt vacsoráltak. A vacsorához jól ízlett a bár is. Sürüen hajtogatták a poharakat és még sürübben váltogatták a szerelmes pillantásokat. A bor után hozattak még pálinkát is, hogy a lakoma teljes legyen. Erre már a tüzes szerelmi vallomások is megindultak — holtomiglan, holtodiglan! A bizarr eszme társitás folytán a meghalásra fordult a beszélgetés. Már derekasan bevoltak rugva, midőn az asztaltól felkeltek. Hogy füzték tovább gondolataikat, hogy sem, azt nem tudni, elég az hozzá, hogy elhatározták, kogy megfognak halni. Tervüket azonnal végre is hajtották. *Nyári* János házában a mester gerendán egy kötelet vetettek át s a legény az egyik a leány a másik végét kötötte a nyakára. S mielőtt a lábuk alól a széket ellökték volna nehogy a nehezebb fél fehuzza a könyebbet és maga a padlóra kerüljön, a derekukat egy fekete kendővel szorosan össze kötötték. Igy találták őket másnap reggel a házbelieк meghalva,

— **Halálozás.** Egy köztiszteletben álló öreg urnő hunyta le örök álomra szemeit e hó 6-án. A szomoru halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki: özv. *Leitner* Jánosné szül. *Krenczlein* Anna mint testvér, *Lichtnekkert* Antal unokaöcs saját, valamint az összes rokonság nevében, fájdalmas szivvel jelentik felejthetetetlen jó testvére, nagynénjük illetve rokonuk *özv. Hörl Ferenczné* szül. *Krenczlein* Máriának f. évi január hó 6-án d. u. 4 órakor, életének 67-ik évében, rövid szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme f. hó 8-án d. u. fél 3 órakor fog a halottas házból (Kórház-utcza 3. sz.) a „Feltámadás“ sirkertben a családi sirboltban örök nyugalomra helyeztetni Az engesztelő szentmise áldozat pedig f. hó 8-án d. e. 10 órakor fog a helybeli székesegyházban a Mindenhatónak bemutattatni. Székesfehérvár, 1898. január hó 7-én. Áldás és béke poraira!

— **Furfangos csaló.** Egy csaló jár hosszabb idő óta a Buda környékén fekvő falvakban és sikerült is neki már többeket alaposan megpumpolni. Erőteljes, barna fiatal ember, vasuti szolga ruhában szokott beállitani egy levéllel, a mely szerint mindenütt a legközelebbi állomásfőnök szenved pillanatnyi pénzzavarban, vagy tehenet, vagy disznókat vesz, a melyet nem tud azonnal kifizetni s mivel az eladó azonnal távozni akar, ismerőseitől kér kölcsönt. A minap *Zsámbékon* kopogtatott be a plebánián s 20 forintot kért s mivel az otthonlevő káplán nem találta egészen szavahihetőnek, nem adott neki. Ott látta, hogy nem sikerül a dolog, hamarosan egy *Hersfeld* nevü kereskedőt pumpolt meg 10 forint erejéig, a ki boldogan sietett a „főnök urat“ valameleyes módon leköteleznі. A napokban *Törökbálinton* font be egy vállalkozót 10 forintig, *Weicher* Miklós ürömi plébánost pedig szerencsésen 40 forint erejéig. A csendőrség erősen nyomozza, de még mindeddig nem tudott a nyomára akadni.

— **Állat az emberben.** *Rieger* Gyula velenczei lakos a mult év deczember havában *Braun* testvérek pezsgő gyárában mint üvegmosó volt alkalmazva. A hónap vége felé két üveg pezsgőt lopott s arra nyomtalanul eltünt. Deczember 28-án bukkant elő Velenczén a két üveg pezsgővel. A jelzett napon felkérte *Véber* György 8 éves kis leányát, hogy zörgessen be özv. *Kurcz* Emiliához, mert szeretné tudni,

00000028

hogy megjött-e a fia Pestről. A kis leány bezörgetett s midőn a fiatal özvegy asszony ajtót nyitott, *Rieger* beugrott s az ajtót belülről rázárta. A megrémült asszonyt ekkor szerelmi nyilatkozataival ostromolta. Elővette a lopott pezsgőt is — de az sem használt. Erre dühbe jött Rieger s a becsületét erélyesen védő asszonynyal valósággal birokra kelt. Végre is sikerült az asszonynak hosszas, emberfeletti küzdelem után az ajtóhoz kerülni s azon kimenekülni. Ott künn aztán segitségért kiáltott, de mire az emberek összesereglettek Rieger elmenekült.

— **Himlő járvány.** Tudósitónk irja, hogy Alcsuth községben, hol már hosszu idő óta tartotta rettegésben a szülőket a himlő járvány, a napokban megszünt.

— **Megfagyott.** Alig képzelheti el az ember, hogy ennek a „tél"-nek, mely enyhe mosolygós napsugarával szórja be a várost, méregfoga is lenne. Pedig alig pár napja, az esős csütörtökön egy szegény vándorló legényt találtak *Inota* község határában megfagyva. Az illető bizonyosan eltévedt a ködös éjjelen s a sik mezőn a szabad éjszaki légáramlat, mely szerdán éjjel még fagyasztó volt, megölte.

— **Brutális örmester.** *Schwerteczki* Anna helybeli hajadon már hónapok óta szerelmi viszonyt folytatott egy honvéd örmesterrel s bünös szerelmük gyümölcse sem maradt el, a mit midőn az örmester megtudott a leányról hallani sem akart. A leány levélileg kereste ekkor fel az örmestert, a ki haragjában megleste a leányt folyó hó 7-én este s jól megverte. A panasz komolyabb alappal aligha bir, mert nevezett nő a rendőrség előtt nem a legjobb hirnévnek örvend. A vizsgálatot meginditották.

— **Gyógyszertár átvétel.** Van szerencsém a nagy érdemü közönség becses tudomására hozni, hogy az „Őrangyalhoz" czimzett Vörösmarty-téren lévő gyógyszertáramat 1898. évi január hó 1-én ismét saját kezelésembe vettem át. Ez alkalommal arra kérem a n. érd. közönséget, hogy a multban tanusitott nagybecsü bizalmukkal a jövőben is megajándékozni kegyeskedjenek. Mély tisztelettel: *Imrich Victor* gyógyszerész.

Irodalom és Művészet.

Az Uj Idők uj éve. Ismertetjük azt az előrajzot, a mely szerint az Uj idők következő évfolyama készül. Ismertetjük azért, mert ez a kitünő heti lap rövid fennállása daczára ma már a magyar család közlönye lett, a melyet érdeklődéssel kisér la müvelt magyar olvasóközönség. Az első számban egy nagy szatirikus regény indul meg, a melynek czime „A bevándorlók", szerzőjének neve pedig — titok. Azaz, hogy a neve Szikra, a mely pseudonym alatt a magyar arisztokráczia egy kiválóan szellemes hölgye rejtőzik, a kinek finom, ujszerü és különösen érdekes tehetségétől sokat várhat a magyar irodalom. Második regénye, mely szintén az első számban indul meg, Szomaházy István uj munkája „A páratlan szerdák". A mulattatni tudásban első rangu, érdekes és ötletes irónak ez az első regénye. De regényt ir e lapok számára Herczeg Ferencz is, akinek az ujévben módjában lesz, hogy szépirodalmi munkásságát kizárólagosan az Uj Idők-nek szentelje 1848. ötvenéves jubileuma alkalmából a nagy idők emlékét hozzájuk méltó képekben örökiti meg. Erre szolgál majd egy külön füzete, valamint ama jutalomkép, a mely e czéra készül. Munkácsy „Tépésesinálók"-ja ez a külön müap, a melyet a szabadságharcz emlékezetére pompás és nagy heliogravürben kapnak az Uj Idők előfizetői. Tavasszal küldik szét a „Tépcsinálók"-at mely a legelegánsabb szobának is diszére válik, nemcsak azért, mert magában véve müremek, de a reprodukczió jóságánál és szépségénél fogva is. Az előfizetési ár mint eddig: félévre négy forint, negyedévre két frt. Kiadóhivatal: Budapesten, Andrássy-ut 10.

Példatár. *Bodnár* Gáspárnak az iparostanonczok vallásoktatásáról irott vezérkönyvét a szakkritika és a hittanitó urak nagy elismeréssel fogadták. Söt sürgették, zaklatták, hogy készitse el a Vezérkönyvnek gyakorlati részét is. Most ki is került a sajtó alól egy 13—14 ives „*Példatár*", melyben a hittani anyag órárol-órára be van osztva és ezen anyaghoz számtalan magyarázó példa, találó hasonlat, gyönyörü legendák, történetek . . . mindannyi az iparos világból meritve. Alig van az iparos-életnek nyilvánulása, mélyet e könyv nem lérintene és ki ne aknázna. A Példatára 1 frt. A Vezérkönyv is kapható még mindig, ennek ára szintén 1 frt (Sacerdotes etiam erga.) A ki a pénzt alulirotthoz bekküldi Bodnár Gáspár tanár, a „Téli Esték" szerkesztőjéhez Szatmárra, az bérmentesen kapja a könyvet.

FARSANG.

Farsangi naptár.

Január 8-án: A déli vasuti műhely dalegyletének hangversennyel és szavalattal egybekötött tánczvigalma a „Magyar Király" összes termeiben.
Január 9-én: A polgari betegsegélyző és temetkezési egylet világpostával egybekötött tánczvigalma a „Fehér Barány" táncztermében.
Február 7-én: Megyebál a szinházban.

A megyebál.

Még egy egész hónap választ el a megyebáltól s máris mindenfelé erre a szokatlanul fényes mulatságra készülnek. A többi bál mind eltörpül e mellett az egy mellett. A szép leányok már most megkezdték a kapaczitálást s a legmakacsabb papák is megadták magukat az érvelésnek. Valóban lehetetlen intelligens embernek kivonnia magát e mulatságból, melyhez hasonló közel félszázada nem volt az öskoronázó városban.

Van dolguk a divatáru üzleteknek, mert siet mindenki a legszebbet, s a legelegánsabbat még idejében kiválasztani. Sokan pedig készülnek Budapestre abban a hitben, hogy ott talán előbbre van divattekintetében a világ. A szegény varrónők pedig már napok óta erősitgetik szemeiket Brázay-sósborszesszel, mert a jövő hetek gyors és szakadatlan munkájs, s az előre látható éjszakázások már most aggodalommal töltik el szemeikre vonatkozólag.

Söt az urak is óvatosan vizsgálják meg ruhatárukat. Jó karban van-e a frack? — Nem hiztak-e ki belőle? Aztán ismét divatba jött a klakk, söt a fehér mellénynek is rendben kell lenni! S mert a legszeszélyesebb a gallér örökké változó divcsata Ulmann és Weisz üzletét veszik ostrom alá. Ez irányban oly nagy foku az érdeklődés, hogy a jeles czég Bécsbe sürgönyzött a legujabb gallér modellekért. — Mindenki megnyugtatására tudathatjuk, hogy a jövő héten itt lesz egy a gallér divatban bölcs férfiu és bemutatja a legujabb nyaktilókat.

A városházán is nagy a mozgalom, bár akadnak fejcsóváló férfiak, a kik azt vélik, miként a kórházat, ugy a bálat is külön kellene rendeznie a városnak. Hátha akadna a városnak is olyan befolyásos védnöke mint báró Fiáth Pál főispán! — A higgadtabbak azonban, élükön a polgármesterrel azt tartják, hogy nem szabad habozni egy pillanatig sem, hiszen a bálat mégis csak Székesfejérváron fogják rendezni, ha mindjárt megyebál is lesz a czime. A dicsőség első sorban mégis csak a városé lesz.

Mig a városban és a városházán ilyen izgatott türelmetlenséggel lesik február 7-ikét, az alatt a megyeházán *Huszár* Ágost alispán elnöklete alatt ül hadi tanácsot a rendezőség tisztikara. A mi aranysarkantyus vitézünk soha még nem fogott semmihez olyan nagy ambicióval, mint ennek a bálnak rendezéséhez. Lelkes hadseregével az egész vármegyét akarja meghóditani s e nagy hóditással a vármegye tekintélyét bizonyitani. Minő siker, minő diadal lesz, ha a főuraink bejönnek a megye bálra mind s a fővárosi lapok olyan előkelő névsort közölnek le, a minőt legfényesebb fővárosi bál sem produkálhat. Ugyan melyik vármegye tudna annyi jeles, előkelő embert határai között fölmutatni, mint Fejérvármegye. Hát még ha! . . . tünődik magában alispánunk. Hát még ha *József Ágost* főherczeg is eljönne pár perczre a megyebálra! Minő öröm és büszkeség töltené el mindenkinek szivét, ha az ő rokonszenves alakját is ott láthatnánk. Bizonyos, hogy ez által történelmü nevezetességü lenne az uj megyebál.

A kik ismerik *József* főherczeg és családjának nemes szivét, azok nem is tartják lehetetlennek, hogy *József Ágost* főherczeg a bálra eljön. Mindég, minden nemesebb irányu törekvésben legnemesebb pártfogónkat találtuk a főherczegi családban. Most pedig a megye előkelősége azért jön össze, hogy évszázadra kiható nemes eszmét valósitson meg, egy mintaszerü megyei korház épitése által. Nem csak hogy a bál jövedelme fokozódjék, nem csak azért, hogy a nemes áldozatkészséget az erkölcsi siker fokozza, hanem főképpen azért, hogy a humanitás érzése az emberek szivében ily lélekemelő momentumokkal fokoztassék s a követendő példára buzditás adassék, azért oly kivánatos, hogy a megye előkelő főurai is eljöjjenek a megyebálra, hogy jelenlétükkel annak fényét emeljék s az erkölcsi sikert fokozzák, a mely erkölcsi diadalnak büszke koronája lenne, ha a megye fenséges családja is képviselve volna a vármegye e történelmü nevezetességü ünnepélyén . . .

Az izgatott reménykedés közben is folyik lelkesen a körültekintő rendezőség munkálkodása, a mely munka páratlan fényességü megyebálunkban fogja nyerni jól megérdemelt jutalmát.

SZINHÁZ.

Szinházi müsor

1898. január 8-tól január 16-ig.

8-án. Szombaton; **Oroszlánvadász.** (először.)
9-én. Vasárnap délután: **A diplomás kisasszonyok.** Este: **Oroszlánvadász.**
10-én. Hétfőn: **Az arany ember.**
11-én Kedden: **Madarász.** Érczkövi Károly jutalomjátéka.
12-én. Szerdán: **Coulisset ur.** (először.)
13-án. Csütörtökön: **Orpheusz a pokolban.**
14-én. Pénteken: **Oroszlánvadász.**
15-én. Szombaton: **Coulisset ur.**
16-án. Vasárnap délután: **Stern Izsák.** Este: **Regruta.**

A szinházi müsor. Ezen a héten ma adják a második ujdonságot, Verő operettéjét *Az oroszlánvadász*-t. A jövő héten Coulisset ur lesz az ujdonság. Nem lehet panaszunk abban az irányban, hogy *Szalkay* nem törekszik ujdonságokkal szórakoztatni a közönséget. Van ujdonság elég. De igen is jogosan vethetjük az igazgató szemére, hogy ujdonságai között alig találunk érdemesebb darabot. A vigszinház, nem mindig ajánlatos darabjain kivül a városligeti szinkör s a népszinház egy-két darabja szerepel csak. Első müintézetünknek csak egy két elavult reportoir darabját láttuk a szezonban és drámai szinészeinknek tehetségeik bemutatására alig jutott egy-két valamire való szerep. Az idén városunk közönsége szinpártolásban tul tett minden vidéki városon és meghazudtolta korábbi rossz hirnevét és Szalkay hetenként többször lát zsufolt házat, a mi nem is áll egészen arányban társulatának erejével. Tudjuk, hogy a klassikus daraboknak eddig nem nagy közönsége volt Székesfejérváron, de a szinháznak magának sem volt közönsége eddig. Talán mégis megkisérthetné Szalkay, hátha akadna a jobb, irodalmi értékkel biró daraboknak is közönsége. Vegye tekintetbe, hogy jövőre is visszaakar jönni s azért igyekezzék a közönség igényét is kielégiteni, mert holmi Trilbyk és Diplomás kisasszonyok összehozhatnak egy két telt házat, de a csalódás, mely ez ujdonságokkal éri a közönséget arra vezethet, hogy elvesziti közönségünk bizalmát ujdonságai iránt.

00000029

A diplomás kisasszonyok. Szerdán este volt bemutatása *Kövessy* Albert fenti czimü darabjának. Kövessy irói talentuma éppen abból a forrásból táplálkozik, melyből *Feld* Mátyás szerzi darabjait és éppen nem csodálkoznánk, ha pár év mulva közös üzletet nyitnának darabok gyártására. Mert nem a zseni szárnyalása iratja meg velök darabjaikat, hanem kizárólag az üzleti vállalkozás. Igy aztán nem is csoda, ha férczmunkáik még arra sem érdemesek, hogy kritikát irjon róluk a sajtó s egész bizosan állitható, hogy sem Kövessy Albert, sem Feld Mátyás nevének nem juttat helyet az irodalom történet sem. A diplomás kisasszonyok sem valók állandó szinházakba, hanem csak a városligeti Hököm szinházba vagy az orpheum deszkáira, a hol az ilyen uraságoktól levetett vicceknek, hölgy vonulásoknak, ugrándozásoknak és pikántériáknak meg vannak a maga mámoros agyu nézői. Csak sajnálni tudjuk szinészeinket, hogy ilyen darabokban kénytelenek játszani.

A csütörtöki előadások. Két régi, de jó népszinművet adtak a csütörtöki ünnep napon. Délután *„A szökött katona“* este *„A csikós“* került előadásra. Mint két darabban a hallgatóság nagy gyönyörüségére *Mányai* Aranka énekelt, a kinek hangja mindjobban meghóditja a közönséget. Mindkét előadás kitünö volt és szinházat zsufolásig megtöltö közönség sokat tapsolt.

A gyermekek jótevői.

A felsővárosi óvoda karácsonyfájának feldiszitésére és a karácsonyi ajándékok beszerzésére a következők adakoztak:

Prifach József 15 frt, Tamás Vilmos 2 frt, Say Ferencz 1 frt, Németh Imre 50 kr, Mayer Károly 3 frt, Ich. A. 1 frt, N. N. 1 frt, N. N. 2 frt, Komáromy Károly 2 frt, Udvardy Jánosné 1 frt, Gőbel János György 1 frt, Huszár Károly 1 frt, Károly János 1 frt, Dr. Szabady József 1 frt, Szuborits Jenő 2 frt, Madaras Lipót 5 frt, K. Horváth István 1 frt, Dr. Árokay Antal 1 frt, Tóth Aladár 1 frt, Szalay József 1 frt, Tomann Antal 50 kr, Bardon Sándor 50 kr, Kéri Ferencz 50 kr, N. N. 20 kr, Streit Ferencz 1 frt, Klaucz György 1 frt, Szórády Gyula 1 frt, Almássy 25 kr, Klein 23 kr, Veisz 15 kr, Almássy János 50 kr, Felmayer Károlyné 2 frt, Felmayer Istvánné 2 frt, Liechtneckert Antalné 1 frt, Havranek Jánosné 1 frt, Havranek Antalné 80 kr, Kuti Márton 2 frt, Kováts János 50 kr, Látics György 50 kr, Bernáth József 50 kr, Wéber Károly 1 frt, Flits Miklós 1 frt, Kováts Károly 1 frt, Kalocsay Alán 1 frt, Magó Károly 50 kr., Antal József 1 frt, Almássy József 50 kr., Singer Ignácz 20 kr., Singer Ignáczné 10 kr., ifj. Almássy Ferencz hentes 10 kr. Szigl József 50 kr., Klein Sári és Etelka 1 frt, Téglás Pista 10 kr., Antal Marcsa 20 kr., Bucsi Julcsa 20 kr., Stigler Náncsi 30 kr., Paulus Bábi 50 kr., Antal Sándor 20 kr., Müller Tera és Margit 40 kr., Tanczer Irma 35 kr., Sumits Liza 15 kr., Peczeli Gyula 06 kr., Mihálik Julcsa és Liza 20 kr., Meier Mátyás 20 kr., Hofstätter Imre 20 kr., Darányi Duráti Feri 30 kr. Seidl Erzsi 15 kr., Steiermann Margit 10 kr., Fischter Pista 20 kr. Almássy Feri 30 kr., Klein Márk 10 kr., Horváth Lencsi 50 kr., Bazsu Marcsa 10 kr., Kurucz Feri 12 kr., Fekete Józska 40 kr., Simon Józsi 15 kr. Seidl Marcsa 20 kr.. Pogács Tera 10 kr., Peresztszegi Panni 10 kr., Radics Tera és Jancsi 35 kr., Fresli Marcsa 20 kr., Ujcz Marcsa és Anna 40 kr., Nagy Náczi és Pista 60 kr., Starkbauer Marcsa 25 kr. Brunner Nanika 20 kr. Spierer Feri 10 kr., Fischter Pista 08 kr., Pinke Feri 10 kr. Szijártó Juliska 20 kr., Bárány Feri 10 kr., Lencsés Miska 10 kr., Duráti Ferike 10 kr., Balikó Kálmán 20 kr., Szimnitz Imre 10 kr. Peresztszegi Marcsa 20 kr., Schmalz Kata és Józsi 20 kr., Halász Marcsa 10 kr., Vincz Kata 20 kr., Vadász Mariska 20 kr. Druckensitz Tóni 20 kr. Kocsis Józsika 10 kr. Klär Annuska 15 kr. Pogács Tera 30 kr., Kadi Feri 05 kr., Peresztszegi Jancsi 20 kr., Modreczky Károly 10 kr. Összeg: 78 frt 51 kr.

A nemeslelkü adakazók fogadják ez uton is a gyermekek nevében az igazgatóság köszönetét. *Kováts* Károly, pénztárnok.

VEGYESEK.

[] **Az ujévi ajándékok.** Sehol az egész világon nem vittek véghez annyi fényüzést az ujévi ajándékokkal, mint Francziaországban a királyság idejében. Igy Fülöp regens herczeg egy izben leányának, Berry herczegnőnek, a ki porczellán szobocskákért rajongott, számtalan ilyen műremeket küldetett Meissenből, a melyek sok pénzébe kerültek. Geulis grófnő beszéli, hogy az orleansi herczeg ujévkor ép akkora babát küldött neki, mint a mekkora ő maga volt, drága selyemruhába öltöztetve, ékszerrel pazar módon fölékesitve. A baba értékes iróasztal előtt ült s kezében tollat tartott. Az egész csak ugy csillogott a sok gyöngytől meg gyémánttól. A restaurácció alatt egy angol lord a párisi opera egyik szép énekesnőjének ujévkor csokoládé czukorkákat küldött, a melyek mind bankókba voltak csomagolva. Arisztokrata hölgyek rendszerint drágakövekből összerakott csokrokat kaptak ajándékba, néha fényes fogatot két vagy négy lóval is. Később az értékes ajándékok egészen kijöttek a divatból. 1830-ban, a mikor a franciák meghóditották Algeriát, az arabs czikkek voltak divatban, fegyverek, képek, szőnyegek, keleti édességek. Egy időben igen kedvelt játékszer és ajándéktárgy volt Párisban »Noó bárkája«, a mellyel még felnőttek is játszottak néha. Mikor 1840-ben hazahozták Napoleon földi maradványait, a Napoleon csecsebecsék, szobrok, emlékek voltak a divatban, sőt még most is ezek a dolgok nagy kelendőségnek örvendenek.

[] **A czár vonata.** Bizonyos, hogy nagyobb félelemmel kevesen, nagyobb kényelemmel pedig senki sem utazik, mint az orosz czár. A hatalmas uralkodó különvonata valóságos mozgó palota. Vannak benne pompásan berendezet szalonok, ebédlők, hálószobák, a melyek mind a legnagyobb fényüzéssel vannak berendezve. A czárné boudoirja világos kék damaszttal van bevonva. A butorok gyöngyházzal vannak ékitve, oly pazarul, hogy mindegyik butordarab csakugy ragyog a gyöngykagyló halovány fényétől. A vilamos lámpák liliomalakuak és fehér fényük pompás melegségben tünteti fel a világoskék háttért. A czárné boudoirjával szomszédos Olga nagyherczegnő szobája. Ez rózsaszinü selyemmel van bevonva és czélszerü s diszes berendezés tekintetében nem áll mögötte a téli palota pomás gyermekszobájának.

[] **Abderiták Kanadánban.** A Niagara kanadai partjain van egy Bridgeburg nevü kis város, melynek lakosai győztesen versenyezhetnének Abdero polgáraival, amiről a következő kis eset bőséges bizonyságul szolgál. Történt, hogy Bridgeburg tanácsa elhatározta, hogy vesz egy tüzifecskendőt. Hozattak is egyet, de egyelőre csak próbára, mert a bridgeburgiak okos emberek és nem akarják, hogy becsapják őket. No, a próbát meg is ejtették és kiderült, hogy a gép jó. Vastag vizsugár szökkent a a csövéből oly magasra, a milyennél magasabb házak Bridgeburgban nincsenek. Másnap aztán tüz ütött ki. Egy pékmesternek kigyulladt a háza és a vörhenyeges lángok nappallá tették az éjszakát. »Elő a fecskendővel!« — mondták a tüzoltók; »Ide a fecskendőt!« rimánkodott a pékmester, de a városi tanács bölcsebben gondolkodott. A fecskendő csak próbára van itt, igazi használatra nem lehet előhozni mert előbb ki kell fizetni az árát. A lángok fényénél a többi polgár is belátta, hogy csakugyan a fecskendő csak próbára van itt, nem szabad felhasználni; nem is bándották, hanem nyugodtan nézték mint hamvasztotta el a tüz a pékmester vagyonát.

[] **Uszó korházak.** Most Párisban ismét jótékonysági bazárt tartanak meg, melynek czélja egy teljesen eredeti eszmének megvalósitása. Minden évben mintegy 10.000 halász hagyja el a franczia partokat, hogy Ujfunlandban halásszék, 5000-en mennek Izlandha és 2000-en az északi tengerbe. Ezek közül sokan, nagyon sokan nem térnek vissza. még akkor is, ha az időjárás oly kedvező, hogy egy hajó sem megy tönkre. De megesik az, hogy megbegednek a derék halászok nyilt tengeren és mivel a kis bárkában nincs elegendő kényelem, se ápolás, rendesen tönkre mennek. Most Lafoute altengernagy ajánlatára két hajót korházzá alakitanak át, hogy a beteg tengerészeket és halászokat rajtok gonddal gyógykezeljék. Minden hajón orvos meg lelkész is van és minden évben hosszu körutra fognak elindulni az uszó korházak, hogy össze szedjék a szegényes halászbárkák betegeit, a kikre nézve még lehetséges a megmentés.

FOGORVOSI MŰTEREM.

Dr. Ritscher Zsigmond

a bécsi fogászati egyetemi intézet volt fogorvosa,

Székesfejérvár,

sas-utcza 18. sz., Tóth Artur-féle ház.

Beteg fogak tudományos és alapos gyógykezelése.

Természethü műfogak a legfinomabb amerikai anyagból. — Gyökérfogak arany alapon, melyeket nem lehet kivenni. — Hibásan álló fogak igazitása. — Nem érezhető foghuzás a legnagyobb jártasság mellett.

Rendel reggeli 8 órától este 6 óráig.

Vasár- és ünnepnapokon is.

Este kitünő világitás mellett.

Szegényebb sorsuaknak reggel 8–10 óráig mérsékelt áron.

Sas-utcza 18. szám,

Tóth Artur-féle ház.

STEININGER SÁNDOR Parti divat vászon üzlete

SZÉKESFEJÉRVÁR, Nádor-utcza 19. sz. Tejes-köz sarkán.

Az őszi- és téli idényre remekül felszerelt *női divat, kész női felöltő és vászon üzletemben*

szerencsés párti (alkalmi) vételek

folytán azon helyzetben vagyok, hogy olyan

jutányos olcsó árakért

tudok kitünő jó minőségü és divatos áruval szolgálni, hogy áraim tekintetében legyöztem a fővárosi összes kereskedőket

Saját jól felfogott érdekében ajánlom meggyőződést szerezni és bevásárlásaival megszerencséltetni.

Tisztelettel

STEININGER SÁNDOR,

Székesfejérvár Nádor-utcza,

Pollák czipész átellenében.

	Ezelőtt frt kr	Most frt kr
1 mtr jó mosó parget	30	18
1 mtr széles szintartó parget	55	30
1 mtr dupla széles schewiott	50	22
1 vég 30 rőfös schiffon	7.80	4.50
1 vég 30 rőfös czérna Canavász	7.50	3.30
1 vég 32 rőfös vászon	7.50	3.30
1 vég Steininger Creas	9.50	3.80
1 vég 54 rőfös Rumburgi	25.–	8.50
1 pár tunis szövet függöny	3.60	1.50
1 dtz. zsebkendő szép	3.—	1.20
1 drb 3 méteres plaid kendő	7.—	2.20
1 vég korona kanavasz	9.50	4.50
1 garnitur ágytertiő abrosz	12.—	6.50

és más e szakmához tartozó czikkek óriási választék rendkivül olcsó árért.

Nagy forgalom, kevés haszon!

00000030

Apró hirdetések.

E rovatban közlött egy-egy hirdetésnek, ha lakczím nincs hitéve 4 soros terjedelemben egyszeri közlésre **30 kr.** *Minden további sor* **4 kr.** — *Ha az apró hirdetés 6-szor vagy ennél többször adatik fel, megjelenésenként* **20 krért** *vétetik föl.*

Értesítéseket díjtalanul ad a kiadóhivatal bárkinek, vidéki levelekre, ha 5 kros válasz-bélyeg mellékeltetik válaszol.

ELADÓ HÁZ.

A malom-utczában eladó nagy kerttel biró ház, mely 11 szoba, ugyanannyi konyhából és műhelyből áll. Czím a kiadóhivatalban.

EGY CONSOLTÜKÖR

fehér márvány lappal és egy ebédlő asztal diófából 12 személyre egészen uj, valamint egy hinta szék eladó; hol, megmondja a kiadóhivatal.

RODE IMRE

Uri és női divatüzlete Székesfejérvárott,
Nádor-utcza 17. szám.

A mélyen tisztelt vevő közönség b. figyelmét bátorkodom felhívni az alant felsorolt árukra, melyek uj üzletemben nagy választékban legjobb minőségben olcsó árakon szerezhetők nálam be, u. m.:

Férfi kalapok:

férfi kemény kalap fekete	2·—	3·—	3·50
férfi puha kalap szines	1·50	1·80	3·—
férfi puha kalap fekete	1·60	1·80	3·—
férfi puha kalap Loden	1·20	1·50	1·80
gyermek kalap minden szinben 75 töl 1·50			

Férfi siffon ing:

sima elővel gallér nélkül	1·20	1·50	2·—
szeg. elővel gallér nélkül	1·50	1·80	2·20
himzett „ gallér nélkül	1·80	2·—	2·40
batiszt „ gallér nélkül	—	[illegible]	2·20
selyem „ gallér nélkül	—	2·20	3·[illegible]
férfi gallér fehér és szines 12 drb 2 frt.			
férfi kézelő fehér és szines 12 pár 4 frt.			
Creton gy. ing gallérral	—·90	1·20	—
siffon gallér nélkül	1·—	1·20	—
férfi lábra való köpper	—·80	1·[illegible]	1·20
férfi lábra való atlas damask	1·30	1·60	

Zsebkendők:

tél vászon szines széllel	1·20	1·50	1·80
czérna vászon szines széllel	2·40	3·—	3·60
fehér vászon és batiszt	3·50	4·50	5·50
gyermek Clott esernyő	—·90	1·—	1·20
férfi Clott esernyő	1·—	1·20	1·50
félselyem esernyő	1·80	2·	2·20

Reklam nyakkendők:

Legdivatosabb formákban 15, 20, 25 kr
Legdivatosabb form. selyem 30-tól 1·50

Bőrkeztyük, elismert legjobb gyártmányu

férfi- és női- minden létező szinekben párja 1·20 frt.

Nagy választék **férfi, női és gyermek-harisnyákban**, továbbá **válfüzők, csipkék, szallagok, kötő és horguló pamutok, csipke függönyök és minden e szakmába vágó rövidáru czikkekben.**

LEGJOBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!

ULLMANN ÉS WEISZ

SZÉKESFEJÉRVÁR, NÁDOR-UTCZA 4.

Van szerencsénk a tisztelt közönség saját érdekében dusan felszerelt raktárunkat becses figyelmükbe ajánlani. Nagy választék minden izlésnek megfelelő

RUHA-DISZ- ÉS SZABÓ-KELLÉKEKBEN

legjobb minőségű **női- és gyermek-harisnyák, meleg Jäger alsó-ruházatok.** — Valódi párisi modell szerint készitett **mellfüzők**, valódi franczia **kötő-, horgoló- és himző-anyagok.**

FÉRFI DIVAT.

Kitünő minőségű **fehér-, stikkelt- és selyem-ingek, gallér, kézelő.** Igen nagy választék **nyakkendőkben, pénztárcza-, szivar- és czigaretta tárczákban.**
Igen alkalmas karácsonyi ajándéknak diszmű tárgyakat urak és hölgyek számára.

SZABOTT ÁRAK! Kiváló tisztelettel **Ullmann és Weisz.**

HIRDETÉSEK felvétetnek **kiadóhivatalunkban** Kigyó-utcza 9. szám alatt a legjutányosabb árban.

LŐWY ADOLF

Székesfejérvár, Jókai-u. (Felmayer mellett.)

Nagy alkalmi vétel:

Legjobb minőségű 5-szörös gallérok drbja 10 kr. — Legjobb minőségű kézelők párja 15 kr. — Legjobb minőségű himzett ingek ezelőtt 3 frt, most 1·50 kr. — Legkitünőbb valódi Jäger-féle alsó ruhák a legolcsóbb áron.

Kéretik a t. cz. vevő közönség a fent elősorolt czikkekből szükségletét nálam mielőbb beszerezni, miután a készlet csak rövid ideig tart és alkalmi vételnél is csak ritkán fordul elő.

Tisztelettel **Lőwy Adolf.**

Hallatlan olcsó alkalmi vétel!

GROSZ JÓZSEF ÉS FIA

PORCZELÁN, ÜVEG, ÉS DISZMŰ RAKTÁRÁBAN,

SZÉKESFEJÉRVÁR, Nádor-utcza 8. sz.

26 darabból álló mintázott legfinomabb karlsbadi ebédlő készlet . . . . . **7 frttól 80 frtig.**
1 teljes mozsdó készlet . . . . **3·50-től 20 frtig.**
1 teljes (6 sz. v.) tányér készl. . **4 frttól 15 frtig.**
1 teljes (6 sz. v.) kávés készlet . **3·50-től 15 frtig.**

6 személyre teljes boros készlet (finom metszett üveg). tálczával . . . . . **1·50-től feljebb**
6 személyre való vizes készlet (finom metszett üveg). tálczával . . . . . **1·80-tól feljebb.**

Legfinomabb karlsbadi **préselt porczelán tányérok** darabja a sikérnek **12 kr**, a mélynek **14 kr** és dessertnek **10 kr**

Asztali és függő lámpák valamint mindennemü **zománczozott bádog-, vas- és kő-edények gyári áron alul hallatlan olcsó áron** adatnak el.

ISMÉTELÁRUSITÓKNAK ÁRENGEDMÉNY.

Alkalmi vételek mindennemü konyhai-, ebédlői- és DISZTÁRGYAKBÓL:

vázak, tükrök, diszes korsók, majolika és terakotta szobrok, khinai ezüst és valódi berndorfi alpaka áruk, fa-, bádog- és nikkel tálczák, ✻✻ ✻✻ illatszerek stb. stb.

nagyban és kicsinyben kapható.

Legfinomabb kivitelü majolika falitálak 20 krtól feljebb. Különösen szépek és olcsók a milléniumi kiállitás domborképét ábrázoló hatásos kiállitásu falitálak, melyek nagyméretei daczára párja csak 7 frt.

Pontos kiszolgálás. **Hallatlan olcsó árak.**

Nyomatott Számmer Imrénél, Székesfejérvárott.

00000033